

Conceptul programului de activitate în funcția de director al Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor al AȘM prezentat de doctorul habilitat Vasile BOTNARI pentru următorii 4 ani

Activitatea Institutului în perioada respectivă va fi desfășurată în conformitate cu prevederile Codului cu privire la știință și inovare, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, altor acte normative, inclusiv regulamentele Academiei de Științe a Moldovei, Statutului și Contractului colectiv de muncă al Institutului.

Structura Institutului va fi menținută în conformitate cu direcțiile principale de activitate și tematica actuală de cercetare. Unitățile structurale de cercetare vor funcționa în baza proiectelor instituționale regulamentelor și deciziilor, aprobate de Consiliul Științific al Institutului.

Scopul și direcțiile principale de cercetare:

Scopul activității institutului constă în efectuarea de cercetări fundamentale și aplicative în genetică, fiziologie, biochimie și protecție a plantelor; elaborarea de noi procedee, tehnologii de ameliorare și protecție a plantelor; promovarea transferului tehnologic; pregătirea cadrelor de înaltă calificare, prin consolidarea potențialului de cercetare și dezvoltarea acestuia, asigurarea asistenței științifice corespunzătoare a societății, sectorului agrar și mediului ambiant.

Institutul trebuie să devină un promotor activ către mediu de afaceri al inovațiilor și altor produse realizate în urmă cercetărilor prin intermediul programelor de cercetare și contractelor de colaborare tehnico-științifică în folosul IMM-urilor. Accesul la cercetare trebuie să fie mai deschis, iar cercetările cu implicarea agenților economici vor fi stimulată.

Direcțiile principale de cercetare:

- 1) organizarea genetico – moleculară a genomului și elaborarea procedeelelor de sporire și evaluare a variabilității la plantele de cultură;
- 2) elaborarea biotehnologiilor în ameliorarea plantelor, crearea de soiuri și hibrizi cu productivitate, calitate și rezistență ecologică sporită;

3) elucidarea mecanismelor funcționării sistemelor fiziologice, biochimice și structurale în ontogeneza plantelor cultivate în condiții optimale și de stres ecologic pentru asigurarea nivelurilor înalte de productivitate și rezistență;

4) completarea, evaluarea complexă, conservarea *in situ* și *ex situ*, documentarea resurselor genetice vegetale;

5) biologia, sistematica și particularitățile interacțiunii agenților patogeni, dăunătorilor în coraport cu planta gazdă în biocenozele naturale și antropizate;

6) elaborarea și evaluarea eficacității produselor de uz fitosanitar și agenților biologici în combaterea și controlul organismelor nocive în sistemele ecologic inofensive de protecție a plantelor.

În activitatea sa Institutul realizează următoarele funcții:

1) efectuează cercetări științifice fundamentale și aplicative, lucrări experimentale și tehnologice, orientate spre obținerea și implementarea în sectorul real al economiei a unor produse, servicii și procedee noi sau perfecționate;

2) elaborează tehnologii avansate în corespundere cu direcțiile de cercetare ale institutului;

3) pregătește cadre de înaltă calificare prin studii doctorale, postdoctorale și de reciclare;

4) elaborează recomandări pentru utilizarea rezultatelor investigațiilor și contribuie la implementarea acestora în economia națională;

5) asigură echiparea tehnică și organizarea procesului de cercetare și implementare;

6) creează, dezvoltă și menține infrastructura corespunzător cerințelor față de organizațiile din sfera științei și inovării;

7) asigură protecția, cesionarea și obținerea dreptului asupra obiectelor proprietății intelectuale, rezultatelor științifice și tehnologice confidențiale;

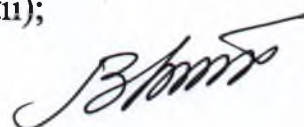
8) desfășoară activitate economică ce rezultă din implementarea inovațiilor în conformitate cu legislația în vigoare;

9) dezvoltă legături directe cu organizații similare din sfera științei și inovării din țară și din străinătate;

- 10) aderă la organizații (asociații), înființează filiale și centre în comun cu alte organizații în conformitate cu legislația în vigoare;
- 11) organizează și realizează manifestări științifice naționale și internaționale;
- 12) editează lucrări și reviste științifice;
- 13) promovează activitatea de inovare și stimulează valorificarea realizărilor științifice și tehnologice.

Managementul cercetărilor:

- 1) menținerea și dezvoltarea direcțiilor de cercetare și școlilor științifice recunoscute de comunitatea științifică din țară și de peste hotare;
- 2) promovarea unui management bazat pe continuitatea și profunzimea cercetărilor fundamentale și aplicative cu impact economic și social;
- 3) mobilizarea potențialului uman de cercetare în realizarea proiectelor științifice la nivel național și internațional;
- 4) implementarea în subdiviziunile de cercetare a metodelor performante de management și echipament științific corespunzător standardelor și cerințelor internaționale;
- 5) asigurarea condițiilor pentru valorificarea cunoștințelor cercetătorilor avansați și transmiterea experienței acumulate tinerilor specialiști;
- 6) sporirea vizibilității rezultatelor științifice și produselor inovaționale prin diseminarea și transferul de cunoștințe în societate și în sectorul real al economiei;
- 7) asigurarea condițiilor de atractivitate, pregătire și promovare a tinerelor cercetători;
- 8) stimularea participării laboratoarelor și cercetătorilor în programele europene și internaționale inclusiv Horizont 2020;
- 9) promovarea cercetătorilor recunoscuți și de perspectivă în calitate de modele pentru cercetători în formare, doctoranzi și masteranzi, studenți;
- 10) organizarea evenimentelor științifice (congrese, simpozioane, conferințe);
- 11) organizarea evenimentelor de popularizare a științei (seminare științifico-practice, mese rotunde, ziua câmpului, secerișul, expoziții);

12) dezvoltarea infrastructură de cercetare în baza contractelor naționale și internaționale inclusiv cu mediu de afaceri, acordarea serviciilor intelectuale;

13) laboratorul va deveni veriga principală în managementul cercetărilor;

14) crearea condițiilor de utilizare comună a infrastructurii, echipamentului științific și metodelor aprobate de cercetare;

15) asigurarea echilibrului rezonabil și argumentat dintre cercetările fundamentale, aplicative, bilaterale și transferul tehnologic;

16) identificarea și atragere surselor alternative de finanțare a cercetărilor prin contracte tehnico-științifice;

17) întreprinderea măsurilor de efectuarea a cercetărilor la culturile legumicole și celor cu cerințe deosebite față de umiditatea solului în condiții corespunzătoare cerințelor plantelor.

Potențialul uman și formarea cadrelor de înaltă calificare:

O valoare incontestabilă a Institutului reprezintă potențialul intelectual. Din acest considerent conducerea v-a acorda o atenție deosebită cercetătorilor științifici, activitățile administrației și șefilor de subdiviziuni fiind orientate spre crearea condițiilor corespunzătoare de lucru și posibilităților de creștere profesională în scopul recuperării prestigiului activității științifice.

Rezultatele cercetărilor depind în mare măsură de personalul implicat în deservire: fiziologi, biologi, entomologi, laboranți, ingineri, tehnicieni, muncitori. Este o datorie a conducerii să elaboreze și implementeze o politică de pregătire profesională acestor specialiști ca sursă sigură de menținere a potențialului de cercetare.

Atragerea în activitățile de cercetare a tinerilor specialiști este una din sarcinile prioritare în perioada respectivă. Pentru aceasta salariile minime al tinerilor specialiști și cercetători vor fi majorate la nivelul celor din sectorul real al economiei. Conducerea va prevedea în devizul de cheltuieli anual alocarea finanțelor în scopul formării profesionale, în mărime de 2% din fondul de salarizare, inclusiv și a mijloacelor speciale.

La susținerea tezelor în termenii stabiliți prin Regulamentul privind organizarea și desfășurarea doctoratului și postdoctoratului, conducerea va acorda premii doctoranzilor, postdoctoranzilor și conducătorilor/consultaților acestora, angajați ai Institutului.

Salariaților care își fac studiile în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate, fără întreruperea activității, li se va acorda garanții și compensații.

Aspecte sociale în activitatea Institutului:

Conducerea Institutului va avea grija și responsabilitatea față de angajați, modul în care ei realizează proiectele de cercetare și se încadrează în societate. Este necesar de reacționat eficient la solicitările cercetătorilor și altor categorii de salariați a Institutului ce se confruntă cu probleme legate de încadrarea în comunitatea științifică, sa-u probleme cauzate de vârstă, de sănătate, situația familială etc.

Conducerea Institutului va întreprinde măsuri pentru finalizarea construcției casei de locuit cu 60 de apartamente începută cu 27 de ani în urmă pe str. Dacia, 58, va contribui la acordarea facilităților și includerea angajaților în asociațiile de construcție și condominiumul spațiilor locative la prețuri avantajoase construite sub patronatul AȘM.

Conducerea va prevedea anual în devizul de cheltuieli mijloace financiare în mărime de până la 0,15% din fondul de salarii pentru organizarea și desfășurarea competițiilor sportive, festivalurilor de creație artistică, sărbătorilor profesionale.

Conducerea Institutului va prevedea în devizul de cheltuieli anual alocarea finanțelor necesare (în suma echivalentă nu mai mică de 2% a fondului de salarizare al Institutului) pentru asigurare condițiilor de muncă și cu materiale igienico-sanitare în conformitate cu prevederile legislației.

Este știut, că oameni de științe sunt capabili de sacrificii în scopul cercetării și alte calități umane care nu pot fi compensate financiar. Pentru aceasta vom acorda mereu aprecierea și recunoștința noastră, inclusiv și celor aflați la odihnă meritată.

Vasile Botnari,
doctor habilitat în știința agricole

